

Likabehandlingsplan och årlig plan mot kränkande behandling för Solberga skola och fritids 2019/20

Mari Rickardsson
Rektor

Policy och vision

På Solberga skola och fritids ska ingen känna sig diskriminerad eller kränkt.

Skolans ledning och alla som arbetar inom skolan accepterar inga former av diskriminering eller kränkande behandling. I vår verksamhet ska vi aktivt motverka och förebygga att sådana attityder och beteenden uppstår. När personal får vetskap om diskriminering, mobbning och/eller kränkande behandling så hanterar vi det utifrån de förhållningssätt och rutiner som beskrivs i denna plan. Planen gäller i lika hög grad kränkningar mellan elever/barn, som mellan vuxen och elev/barn.

Syftet med planen ska vara att främja barns och elevers lika rättigheter och motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionshinder. Skolan/fritidshemmet ska också förebygga och förhindra det som i lagens mening benämns som annan kränkande behandling.

Definitioner och lagens omfattning

Diskriminering innebär avsteg från principen om likabehandling och kan vara både avsiktlig och oavsiktlig, direkt eller indirekt. Diskriminering innebär att barn eller elev missgynnas direkt eller indirekt. I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk mening.

Kränkande behandling är uppträdande som kränker en elevs värdighet. Kränkningar kan vara

- Fysiska (slag och knuffar.)
- Verbala (hot, svordomar, öknamn)
- Psykosociala (t.ex. bemötande, utfrysning, ryktesspridning, förtal)
- Text- och bildburna (t.ex. klotter, brev, lappar, e-post, sms, mms, sociala medier)

Trakasserier är en behandling som kränker elevers värdighet, och som har koppling till någon av de skyddade diskrimineringsgrunderna, dvs. kön, funktionshinder, sexuell läggning, etnisk tillhörighet och religion eller annan trosuppfattning.

Mobbning är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet eller med avsikt tillfogar eller försöka tillfoga en annan skada eller obehag.

Ett barn eller elev som anmält någon ansvarig person för kränkande behandling eller medverkat i en utredning som gäller överträdelser av lagen, får inte utsättas för **repressalier**. Ansvarig vuxen har skyldighet att **utreda och åtgärda**. Åsidosätts skyldigheterna enligt denna kan huvudmannen dömas till **skadestånd**.

Ansvarsfördelning

Rektor

Det är rektors ansvar att:

- att efterleva skyldigheten att anmäla kränkande behandling till huvudmannen.
- se till att all personal, alla elever och vårdnadshavare känner till att diskriminering och annan kränkande behandling inte är tillåten på skolan.
- se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt annan kränkande behandling.
- årligen upprätta, utvärdera och revidera en likabehandlingsplan i samarbete med personal och elever (om möjligt även vårdnadshavare).
- om skolan får kännedom om att diskriminering eller annan kränkande behandling förekommer, se till att utredning görs och att åtgärder vidtas.
- se till att skolpersonal har ett gemensamt system för hur de dokumenterar anmäld/upptäckt diskriminering och annan kränkande behandling och de åtgärder som vidtagits.

Pedagogisk och annan skolpersonal

Det är lärares och annan skolpersonals ansvar att:

- efterleva skyldigheten att anmäla kränkande behandling till rektor.
- följa skolans likabehandlingsplan.
- se till att skolans ordningsregler tydliggörs och efterlevs.
- ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sin undervisning och sträva efter lika behandling.
- se till att åtgärder vidtas då diskriminering eller annan kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- dokumentera misstänkt/anmäld/upptäckt diskriminering och annan kränkande behandling och de åtgärder som vidtas.
- bevaka att utredda fall av diskriminering och annan kränkande behandling, där den enskilda läraren är berörd, följs upp.

Elever

Det är alla elevers gemensamma ansvar att:

- säga till eller berätta när diskriminering och annan kränkande behandling förekommer på skolan.

Slutsatser från kartläggning av diskriminering, kränkande behandling och elevers trygghet

Solberga skola upplevs generellt som en trygg och lugn enhet. Läsåret 2017 hade enheten färre än fem dokumenterade fall av kränkande behandling. Men inte desto mindre behöver vi vara uppmärksamma och lyhörda för avvikelser gällande diskriminering och kränkande behandling. Värdegrundsarbetet genomsyrar Solberga skola och fritids. Hur vi utöver Läroplanen kommer arbeta främjande och förbyggande står att läsa nedan.

Skolans främjande arbete för lika rättigheter och möjligheter:

- Vi samarbetar aktivt för att hjälpa barn med olika funktionshinder att få kompensatoriska hjälpmedel och samma förutsättningar som andra barn, och tänker på tillgänglighet för alla när vi planerar verksamheter, om- och tillbyggnad. Rektor är huvudansvarig.
- Pedagogisk personal arbetar naturligt under undervisningen med elev-/barngrupperna aktivt, kontinuerligt och förebyggande med värdegrundsfrågor och respekt för varandra. Varje lärare ansvarar för det.
- Vi har återkommande etiska samtal, tillsammans med såväl elever som i personalgrupp, där vi talar om handlingar, ord, uttryck, attityder, kroppsspråk och förhållningssätt för att medvetandegöra och reflektera över vad som kan upplevas som kränkning. Detta gäller även den virtuella värden med exempelvis sociala medier. Rektor ansvarar för samtal med personal. Pedagogisk personal ansvarar mot eleverna.
- Vi arbetar utifrån att ha samma krav på pojkar och på flickor samt behandlar dem lika utifrån jämställdhetsperspektiv. Varje pedagogisk personal ansvarar.
- Elever ansvarar själva för lekstugan Bodil och utlåning av leksaker på raster. Lärare i klass fem ansvarar.
- Genom litteratur och olika arbetsområden möter elever mångfald och variationer i kulturyttringar utifrån att variation är berikande. Varje undervisande pedagogisk personal är ansvarig.

Fritidshemmets främjande för lika rättigheter och möjligheter:

- Vi samarbetar aktivt för att hjälpa barn med olika funktionshinder att få samma förutsättningar som andra barn, och tänker på tillgänglighet för alla när vi planerar verksamheter, om- och tillbyggnad. Rektor är huvudansvarig.

- Personalen arbetar med elev-/barngrupperna aktivt, kontinuerligt och förebyggande med värdegrundsfrågor och respekt för varandra, bland annat med olika kulturteman med estetiska uttrycksformer. Fritidspersonal ansvarar.
- Vi har återkommande etiska samtal, tillsammans med såväl elever som i personalgrupp, där vi talar om handlingar, ord, uttryck, attityder, kroppsspråk och förhållningssätt för att medvetandegöra och reflektera över vad som kan upplevas som kränkning. Detta gäller även den virtuella världen med exempelvis sociala medier. Rektor ansvarar för samtal med personal. Fritidspersonal ansvarar mot eleverna.
- Vi arbetar med att ha samma krav och förhållningssätt på pojkar och flickor samt behandlar dem lika utifrån jämställdhetsperspektiv. Fritidshemmet erbjuder olika aktiviteter (ex leklådor, bildskapande, bakning, kojbygge) där flickor och pojkar på ett könsneutralt sätt bjuds in. Fritidspersonal ansvarar.

Skolans förebyggande arbete mot trakasserier och kränkande behandling:

- Vi utarbetar gemensamma ordningsregler som förankras/diskuteras i alla elev/barngrupper. Rektor och varje klasslärare ansvarar.
- Enheten har tydliga rastvaktsrutiner. Skolans fritidspedagoger involveras i detta. Dessutom har vi taxivakter vid skoldagens slut. Skolans arbetslag ansvarar för upprättande av schema och lärare ansvarar för att följa schema.
- Skola och fritidshem samverkar på olika sätt och fritidspersonal deltar i viss klassverksamhet. Rektor huvudansvarig att det sker.
- Elevärenden och trygghetsarbete är rutin och en stående fråga i arbetslags dagordning. Pedagogisk personal ansvarar för att det efterlevs.
- Vi genomför trygghetsvandringar tillsammans med elever regelbundet, samt vid behov. Varje pedagogisk personal med klassansvar ansvarar.
- Skolan har en fadderverksamhet som befrämjar övergångar och elevtrygghet. Varje pedagogisk personal med klassansvar ansvarar.
- Vi följer kommunens rådande elevvårdsplan, och har beredskap, kompetens och rutiner i skolans EHT, elev- och hälsovårdsteam. Rektor ansvarar.
- Pedagogisk personal äter pedagogisk lunch med eleverna. Pedagogisk personal ansvarar.
- Skolsköterska och kurator träffar samtliga elever i klass ett och fyra för samtal. Återkoppling sker sedan från skolhälsan till ansvarig klasslärare. Skolsköterska och kurator ansvarar.
- Åtgärdsprogram skrivs i förekommande fall. Rektor och berörd pedagogisk personal ansvarar.

Fritidshemmets förebyggande arbete mot trakasserier och kränkande behandling:

- Fritidshemmet utarbetar gemensamma ordningsregler som förankras/diskuteras i alla barngrupper. Fritidspersonal ansvarar.

- Enheten har tydliga rastvaktsrutiner. Skolans fritidspedagoger involveras i detta. Rektor ansvarar för upprättande av schema och fritidspersonal ansvarar för att följa schema.
- Fritidshemmets personal deltar i skolans EHT. Rektor samt fritidshemspersonal ansvarar.
- Skola och fritidshem samverkar på olika sätt och fritidspersonal deltar i viss klassverksamhet. Rektor huvudansvarig att det sker.
- Elevärenden och trygghetsarbete är rutin och en stående fråga i dagordning vid fritidshemmets gemensamma planering. Fritidspersonal ansvarar för att det efterlevs.
- Fritidshemmet genomför trygghetsvandringar regelbundet tillsammans med elever, samt vid behov. Fritidspersonal ansvarar.
- Fritidshemmet följer kommunens rådande elevvårdsplan, och har beredskap, kompetens och rutiner i skolans EHT, elev- och hälsovårdsteam. Rektor ansvarar.
- Pedagogisk personal äter pedagogisk lunch med eleverna. Fritidspersonal ansvarar.
- Fritids samverkar med förskolans femårsavdelning för att göra övergången mellan förskola och fritids så smidig som möjligt. Fritidspersonal ansvarar.
- Åtgärdsprogram kan skrivas i förekommande fall. Rektor ansvarar.
- Fritidshemmet har alltid personal vid de aktiviteter som erbjuds. Fritidspersonal ansvarar.

Upptäckt av kränkande behandling

Kränkningar kan upptäckas på flera olika sätt och i olika sammanhang. Det är viktigt att alltid vara uppmärksam och lyhörd:

- Den som upptäcker eller misstänker att någon blir/blivit kränkt (barn eller vuxen) delger omgående till vuxen i närheten. Alla vuxna på skolan har ett tydligt ansvar att uppmärksamma kränkningar. Om det gäller vuxna som uppträtt kränkande rapporteras det till skolledningen.
- Pedagogerna informerar barn/elever och föräldrar om vikten av att alltid informera skolans personal om kränkningar man fått kännedom om, sett eller misstänker.
- Rastvakter måste vara särskilt uppmärksamma, inte minst på skolans "otrygga platser".
- Regelbundna och spontana samtal hålls med elever om vad som händer på raster, på väg till och från skolan, Dessutom förs även diskussioner kring deras eventuella erfarenheter och förhållningssätt gällande så kallade sociala medier.

Utreda och åtgärda kränkande behandling

Personal som ser eller på annat sätt får kännedom om att någon elev blir kränkt har skyldighet att genast agera för att få stopp på kränkningen. Vi skapar oss en bild av vad som hänt genom enskilt samtal med den som utsatts för kränkningen och den som utfört den upplevda kränkningen. Vi utgår alltid från den enskildes upplevelse. Vi informerar de inblandade om hur vi går vidare.

- Alla samtal och allt som sker ska dokumenteras. Blanketten "Händelselogg" finns att hämta från Intranätet.
- Klassläraren ska alltid informeras om händelsen.
- Rektor meddelas snarast möjligt, som även tar del av händelselogg. Rektor eller lärare kan fatta beslut om ytterligare åtgärder, enligt Skollagen (2010:800, 5 kap. 6-8§§).
- Rektor ansvarar för att skriftligen meddela huvudman/skolchef att kränkning ägt rum. För det används särskild blankett.

I samtal med elever:

1. Pedagogisk personal samtalar med de inblandade, en och en. Eleverna har rätt att ha en vuxen de litar på med sig.
 - a. Samtalet fokuserar på hur den enskilde upplevt situationen. Händelsen kan belysas från olika synvinklar. Även den pedagogiska personalen kan ge sin version av händelsen.

- b. Tala om för båda parter vad du kommer att säga när samtal sker med båda parter.
2. Pedagogisk personal samtalar med båda parter. Kom ihåg att du är språkrör för båda. Återge vad båda sagt, tyckt och menat. Försök få eleverna att uttrycka sin åsikt eller så gör pedagogisk personal det.
3. Klassläraren eller annan berörd pedagogisk personal kontaktar hemmen så fort som möjligt för att informera om vad som hänt.
4. Händelsen följs upp. Detta ska ske inom en vecka eller dagligen vid behov.

De allra flesta fall av mobbning/kränkning går att lösa genom föregående metod. Om vi inte lyckas lösa ett mobbnings-/kränkingsfall eller att det upprepas, gäller följande:

Vårdnadshavare kallas till samråd och rektor beslutar om eventuellt fortsatt utredning.

För varje ärende som vi möter, reflekterar vi över vad vi lärt oss, om vi kan arbeta förebyggande, om vi kan skapa nya rutiner eller på annat sätt förbättra vår miljö.

När vuxna mobbar eller kränker

Även vuxna kan kränka eller mobba elever. När detta sker hanteras problemet på följande sätt:

1. Anmälan görs till rektor och kan göras av den utsatta eleven eller annan person som iakttagit företeelsen, elev eller vuxen.
2. Två personer intervjuar den utsatte och dokumenterar samtalet. Rektor informeras direkt därefter och tar del av dokumentationen.
3. Rektorn kallar berörd person till samtal.
4. Inom två veckor skall de personer som intervjuat den utsatte eleven följa upp samtalet med berörd person och protokollföra detta.
5. Rektor tar del av uppföljningen. Om kränkningen inte upphört beslutar rektor om vidare åtgärder.

Arbetsgång för utvärdering, uppföljning och revidering

Uppföljning och utvärdering sker regelbundet av skolans personal och rektor. Under höstterminen revideras likabehandlingsplanen. Revideringar kan även vid behov göras under löpande läsår. Ytterst ansvarig för detta är skolans rektor.

- jan: Reviderad plan delas ut till all personal och läggs ut på hemsidan till vårdnadshavare. Planen gäller fram till att nästa plan delas ut.
- jan: Ordningsregler sätts upp i varje klassrum tillsammans med ev. klassregler.
- jan-feb: Förankring av likabehandlingsplanen görs hos elever och personal.
- aug-okt: Elever ges möjlighet att på olika sätt ta del av likabehandlingsplanen. Synpunkter lämnas till lärare och vidare till rektor. Vid höstterminens start ska det i varje klass göras en kartläggning och nulägesanalys genom klasskonferenser. Därefter formuleras mål och åtgärder. Detta ska vara genomfört senast i mitten av september.
- höstlov: Revidering genomförs av rektor tillsammans med personal.
- nov: Remissperiod av reviderad plan. Åsikter lämnas till rektor senast 30 nov.
- dec: Rektor godkänner likabehandlingsplanen.

Arbetet med kartläggning, nulägesanalys och åtgärder ska vid behov ske kontinuerligt under läsåret.

Ordningsregler Solbergaskolan

Vi respekterar varandra och har en positiv attityd och deltar aktivt efter bästa förmåga i undervisningen. Under lektionstid äter eller dricker vi inte någon medhavd mat eller dryck.

Arbetsmiljö i klassrum

Vara tyst och respektera varandra, räcka upp handen, inte komma försent, ha med sig material. Ta lektionen på allvar och inte prata när någon annan har ordet.

Mobiler och iPad

I skolan ska vi koncentrera oss på vårt arbete. Mobiltelefon och iPad får endast användas i undervisningssyfte och ej störa undervisningen, läraren avgör när telefon/iPad får användas. Följs inte detta beslagtogs föremålet för resten av dagen.

Nedskräpning/skadegörelse

Vi vill ha en trivsamt skolmiljö. Därför kastar vi skräp i papperskorgen och hjälps åt att plocka upp skräp som vi ser även om vi inte själva har kastat det. Förutom att skräp ser illa ut, är det även en brandfara.

All form av klotter är skadegörelse och du kan komma att bli ersättningsskyldig för återställningen. Detta gäller även saker som du förstör med vilja eller av oaktsamhet.

Mobbning/kränkande behandling

Det är viktigt att alla känner sig trygga i skolan. Därför är mobbning och all annan kränkande behandling förbjuden. Åtgärder vidtas enligt Solbergaskolans likabehandlingsplan.

Konsekvenser:

1. Tillsägelse
2. Läraren visar ut eleven (frånvaro)
3. Kontakt med hemmet

Konsekvenser:

1. Tillsägelse
2. Lämna ifrån sig föremålet
3. Kontakt med hemmet

Konsekvenser:

1. Tillsägelse
2. Vid klotter eller förstörelse, kontakt med hemmet – städa och/eller ersättningsskyldig enligt BUN-beslut

Konsekvenser:

Enligt Likabehandlingsplan.

Tobak

I enlighet med tobakslagen får ingen använda tobak i skolan eller inom skolans område. Följs inte detta meddelas vårdnadshavare för vidare åtgärder enligt handlingsplan.

Konsekvenser:

Klasslärare kontaktar vårdnadshavare.

Parkering av cykel mm.

Cyklar ska parkeras på avsedd plats. Ingen åkning får ske inom skolans område.

Konsekvenser:

Tillsägelse
Samtal vårdnadshavare.

Tändare, Tändstickor, knivar

Får ej tas med till skolan.

Konsekvenser:

Föremålet beslagt, samtal med vårdnadshavare.